

COVID-19 MAATREGELEN - STANDPUNT VAN DE CONFERENTIE VAN VOORZITTERS VAN DE VREDERECHTERS EN RECHTERS IN DE POLITIERECHTBANK

Gezien de mededeling van het College van Hoven en Rechtbanken van 1 november 2020.

Ondanks de nieuwe maatregelen die de regering in het kader van de gezondheids crisis heeft genomen, blijft de rechterlijke organisatie terecht noodzakelijk voor de bescherming van de vitale behoeften van het land en de behoeften van de bevolking.

De Conferentie van voorzitters van de vrederechters en de rechters in de politierechtbank is van mening dat het noodzakelijk is om de gerechtelijke activiteiten te handhaven, hetgeen inhoudt dat de toegang van de rechtszoekenden tot de griffies en de zittingszalen niet mag worden belemmerd volgens de modaliteiten die door elk van de korpschefs moeten worden vastgesteld.

In zijn mededeling is het College van Hoven en Rechtbanken in het bijzonder van mening dat: *"Gelet op de bijzonderheden waarmee elke entiteit in deze periode kampt, ondersteunt het College alle lokale initiatieven die door de directiecomités of door de Conferenties worden genomen, voor zover ze de algemene principes in huidige communicatie respecteren"*.

Daarom stemt onze Conferentie ermee in om een niet-limitatieve lijst op te stellen van maatregelen die door de verschillende directiecomités kunnen worden aangewend om de veiligheidsmaatregelen binnen de lokale rechtbanken te waarborgen, al naar gelang de specifieke of bijzondere omstandigheden, zijnde:

- De toegang van het publiek tot de griffies moet beperkt blijven tot wat strikt noodzakelijk is, en voor de politierechtbank, tot de volgende gevallen:
 - om een rijbewijs neer te leggen of op te halen;
 - het indienen van een hoger beroep;
 - het raadplegen van het strafdossier ter voorbereiding van de terechtzitting.
- De contacten met de griffie dienen zoveel als mogelijk per e-mail, telefoon of post te gebeuren.
- Indien toegang tot de griffie noodzakelijk is, kan slechts één persoon tegelijk toegang krijgen (het dragen van een mondkapje en het respecteren van de afstandsregel is verplicht) volgens de praktische modaliteiten die door de hoofdgriffier moeten worden vastgesteld (bijvoorbeeld een voorafgaand telefoongesprek met de griffie om een afspraak te maken).
- Het indienen van verzoekschriften, brieven, conclusies, verslagen en andere stukken moet in de eerste plaats in de brievenbus van de betrokken rechtbank gebeuren of via e-deposit (zonder het gemeenschappelijk onthaal uit te sluiten, zoals dit het geval is in het Antwerpse gerechtsgebouw).
- Voor de burgerlijke terechtzittingen moet elke rechter zijn zittingen (zittingen voorzien in het bijzonder reglement en de buitengewone zittingen) en andere taken organiseren door zoveel mogelijk te voorzien in de vaststelling van zaken op een vast tijdstip of binnen een tijdsblok om te voorkomen dat een toevloed van personen de regel van social distancing in gevaar brengt.

De door de magistraat vastgestelde volgorde van verschijnen wordt vóór de terechtzitting aan de ingang van het gebouw bekendgemaakt en, waar mogelijk, door de griffie aan partijen of hun advocaten medegedeeld waarbij eveneens rekening wordt gehouden met:

- het specifiek karakter van de rechtbank (organisatie van de lokalen, bezetting van de griffie, ...)
 - de mate van spoedeisendheid van de zaak.
- Strafzittingen van de politierechtbank: de zaken worden bij voorkeur op een bepaald tijdstip of binnen tijdsblokken vastgesteld.
 - Het maximum aantal personen dat toegang heeft tot de rechtszaal wordt door elke magistraat vastgesteld volgens de regels van de social distancing.
 - Bij afwezigheid van een derde die door de FOD Justitie of een andere instantie ter beschikking wordt gesteld, moet een zaalwachter (met masker en handschoenen) of, bij gebrek daaraan – als de beschikbaarheid het toelaat – een door de hoofdgriffier of zijn afgevaardigde aangewezen personeelslid (onder dezelfde voorwaarden) de vlote doorstroming in en uit de rechtszaal organiseren.
 - Zittingen in raadkamer en andere afspraken moeten in de rechtszaal worden georganiseerd (met uitsluiting van het bureau van de magistraat tenzij in uitzonderlijke omstandigheden - zoals de afwezigheid van een beschikbare zittingszaal - en op voorwaarde dat de regels van de social distancing worden gerespecteerd).
 - Het wordt aanbevolen dat alleen personen met een dagvaarding of andere vorm van oproeping toegang krijgen tot de zittingszaal, die zij moeten verlaten zodra de zaak is behandeld.
 - In het kader van bewindvoering:
 - formele en informele bijeenkomsten worden bij voorkeur via videocall georganiseerd;
 - indien nodig en bij gebrek aan andere mogelijkheden zal de rechter op basis van de bewijsstukken overgaan tot de voorlopige aanstelling van bewindvoerders.
 - Waar mogelijk wordt de voorkeur gegeven aan schriftelijke verschijningen op de inleidingszittingen en aan de vertegenwoordiging van de partij door zijn of haar advocaat (zowel in strafzaken als in burgerlijke zaken).
 - De toepassing van de schriftelijke procedure van artikel 755 van het Gerechtelijk Wetboek zal ook worden aangemoedigd.
 - Met instemming van de partijen wordt de organisatie van de pleidooien (burgerlijk) per videocall aangemoedigd.
 - Om fysiek contact te vermijden, moeten de partijen hun documenten vóór de zitting neerleggen, binnen de wettelijke termijnen; de rechters moeten in elk geval waken over een strikte toepassing van artikel 756 van het Gerechtelijk Wetboek.
 - In de mate van het mogelijke en zonder af te wijken van de verschillende specifieke richtlijnen in gebouwen waar meerdere rechtbanken zijn gegroepeerd:

- moet er een "poging" worden gedaan om de gelijktijdige organisatie van openbare en/of verzoeningszittingen zoveel mogelijk te vermijden om een toestroom van partijen op hetzelfde moment en op dezelfde plaats te voorkomen;
 - in elk geval moet de toestroom van partijen stroomopwaarts, d.w.z. aan het onthaal en/of in de inkomhal, worden georganiseerd.
- Als de rol overbelast is: dossiers worden uitgesteld naar gelang de mate van urgentie.
 - Om de organisatie van de inleidende openbare terechtzitting te vergemakkelijken, wordt aanbevolen dat de directiecomités de gerechtsdeurwaarders vragen om de zaak systematisch 4 werkdagen voor de terechtzitting op de rol te zetten, behalve in voor de hand liggende gevallen van verkorting van termijnen.
 - Om de dienstverlening en de continuïteit ervan te verzekeren, kan de Conferentie de noodzaak van telewerken onderschrijven (met name voor andere medewerkers dan die welke op de terechtzittingen zitten en/of die de ondertekening van de verschillende akten moeten verzekeren). Overeenkomstig de richtlijnen van het College van Hoven en Rechtbanken kunnen dienstvrijstellingen voor administratief personeel wiens jobinhoud zich niet tot telewerken leent, alleen worden toegestaan in het kader van de organisatie van "beurtrollen" binnen de griffies om, indien nodig, het aantal aanwezige personen te beperken in de hypothese dat in de lokalen geen veilige afstand kan worden gegarandeerd. De hoofdgriffier (of zijn afgevaardigde) zal de modaliteiten bepalen in welke dossiers thuis kan gewerkt worden en naar huis kunnen worden meegenomen.
 - In kantons/afdelingen met minder dan 12 personen (waar het risico op besmetting hoog lijkt), tenzij het absoluut noodzakelijk is om de continuïteit van de dienst te waarborgen, moet worden onderzocht of het uit gezondheidsoogpunt opportuun is om toepassing te maken van de mobiliteit van rechters en griffiepersoneel ter vervanging van personen die ziek zijn of zich in quarantaine bevinden.
 - Het dragen van een mondkapje (of een alternatief) is verplicht in alle ruimtes die toegankelijk zijn voor het publiek van de Vrederechters of de Politierechtbanken (artikel 11 8° van de AM van 1/11/2020) .
Het is ook verplicht in ruimtes die niet toegankelijk zijn voor het publiek:
 - wanneer het onmogelijk is om de naleving van de regels van de social distancing te garanderen;
 - op het moment van elke verplaatsing, zelfs binnen hetzelfde lokaal.

Voor de Conferentie van voorzitters
van de vrederechters en rechters in de politierechtbank,
de covoorzitters

03-11-2020

R. WAXWEILER

J. KAMOEN